

preustroji v realno gimnazijo; menda hočejo še nekaj več: reformno gimnazijo, korak višje od realne. Pobirali so v ta namen tudi podpise. Dobiti imamo v Gorici pravzaprav dva gimnazijska zavoda: slovenski in italijanski, nemški bi odpadel. Ali nemški zavod treba rešiti, to hočejo Nemci in vlada. Zato naj bo nemški zavod najmodernejši, Italijani imajo razrede realne gimnazije, zadnji pa smo, kot vselej, Slovenci s humanističnim zavodom. Nemci in vlada dobro računajo v prilog nemškemu učnemu zavodu, ki bi tako preustrojen močno udaril zlasti slovenski humanistični gimnazij. Poklicani naši voditelji naj resno premislijo to stvar in stori potrebne korake, da ne bomo trpeli škode! Čas je zadnji.

—g— **Protialkoholno društvo »Sveta vojska«** v Tolminu je imelo v nedeljo, 2. marca, svoj ustanovni občni zbor ob lepi udeležbi. Shoda se je udeležilo tudi vse učiteljsvo. — Ustanovljalo bo novo društvo po vseh vaseh tukajšnjega političnega okraja protialkoholne krajevne skupine, ki bodo imele delokrog nekakih podružnic. Prirejalo bo protialkoholna predavanja in shode ter se posluževalo raznih drugih sredstev pri svojem podrobnem delu.

—g— **Drugi dijaški telovadni nastop** v Trgovskem domu se je sponesel prav dobro. Proste vaje, orodna telovadba, nastop malih s prostimi vajami s palicami in orodno telovadbo; vrsta izbranih telovadcev na bradlji, proste vaje vaditeljskega zbora, zaključna skupina, vse je ugajalo, ker je bilo vse dobro izvedeno. Gojenje telovadbe med dijaki je nekaj res potrebnega v mnogem oziru in se je tako ukorinilo, da bo vedno še napredovalo. Čisti dobiček dobijo: Dijaška kuhinja in goriški visokošolci.

—g— **Narodna prosveta v Gorici** je izposodila v lanskem letu 3191 knjig. V knjižnici je zvezkov 1618. Največ se poslužujejo knjižnice dijaki, pa tudi delavski sloji prihajajo po knjige. Ti slednji zlasti naj bi se knjižnice pridno posluževali.

—g— **Smrtna kosa**, v Lokvi na Krasu je umrl spoštovan mož, veleposestnik Anton Muha. V življenju in gibanju kraškega ljudstva je igral pokojni važno vlogo. Bil je župan v domači občini, deželni poslanec, predsednik kr. šol. sveta, cestnega odbora itd., vedno in povsodi je rajnik deloval za prosep Krasa. Sedaj je legel k počitku v starosti 75 let. Svojo družino je pokojni vzgojil lepo narodno. Pokojni veljak je bil odlikovan z zlatim križcem za zasluge. Naj počiva v miru v domači zemlji, preostalim pa naše sožalje!

Tržaške vesti.

—t— **Pravica javnosti.** Ministrstvo za uk in bogočastje je priredilo dvorazredni slovenski trgovski šoli v Trstu pravico javnosti za šolska leta 1912-1913, 1913-1914 in 1914-1915.

—t— **Koncert naše podružnice »Glasbene Matice«** se vrši začetkom meseca aprila. Vzporedno koncertu je skrbno izbran in se vse točke privkrajno javno izvajajo v Trstu. Posebno opozarjamo na veliko in krasno delo slovenskega skladatelja Antona Foersterja »Turki na Sleivici« za soli, zbor s spremljevanjem orkestra. Naše glasboljubeče občinstvo še danes opozarjamo na ta koncert.

Istrske vesti.

—i— **Sv. Lucija — Piran.** Na C. M. šoli za Istro je nastavljena upokojena učiteljica iz Goriške. Potrdilo, da še živi, mora pa potrditi tudi župni in županski urad. Prvi pač potrjuje redno. Tudi drugi je sedaj od novembra sem leta 1912. potrjeval to slovensko pobotnico. Sedaj pa se je uprl, češ: »Pirano era italiana, come tale esiste, e rimarra«. In niso učiteljici podpisali pobotnice, ki so jo podpisovali za prošle mesece. Gospodje na municipiju v Piranu! Se že še vidimo! Ne bo le za srkomno pobotnico! Izmerili niste svoje okolice in ne prešteli naših ljudi. Pride čas, ko se ustrašite njihovega števila in zlezete v svoj kazino zaradi — svoje nemoci! Mi pa že poiščemo zadoščenja za odklonjeni podpis na slovenski pobotnici tudi na municipiju v Piranu.

—i— **Zrtev malomarnosti šolskega zasebnega zavoda.** Minuli teden je umrla še ne 14 let stara Viktorija Leonardisova, nadebudna hčerka tov. G. Leonardisa, nadučitelja v Krvavem potoku v Istri. Dekle, zaupano nekemu znanemu zavodu na Notranjskem, je nevarno obolelo, a vodstvo dotičnega zavoda ni obvestilo staršev, ne verjelo bolnemu dekletu in tudi ni pozval zdravnika, ki bi ji prav gotovo rešil življenje, staršem pa prihranil neizmerno bol. Ker se o skrbi gojenk v tem zavodu širijo skoraj neverjetne vesti,

je v interesu gojenk in njihovih staršev, da se javno ožigosa kaj takega. Ko zve mo več pozitivnega. pridemo z vso snovjo na dan! Družini Leonardisovi iskreno sožalje!

—i— **Politiško društvo za Hrvate in Slovence v Istri o vseučiliškem vprašanju.** Odbor tega političnega društva je v svoji zadnji seji v Pazinu sklenil nastopno resolucijo: Odbor političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri, priznavajoč italijanskemu kakor vsakemu drugemu narodu v Avstriji popolno pravico do vseučilišča v lastnem jeziku, protestuje najodločneje proti temu, da bi se izključno italijanski zavod brez ozira na avtonomno slovensko prebivalstvo ustanovil v Trstu ali katerikoli mestu avstro-ilirskega Primorja, izraža bratom Slovincem v Trstu popolno solidarnost v tem vprašanju kakor tudi glede njihovih zahtev na šolskem polju v istem mestu, zahteva od merodajnih faktorjev, da že enkrat rešijo po želji Hrvatov in njihovih bratov vprašanje priznavanja naukov, izpitolov in diplom na vseučilišču v Zagrebu, pozivljajoč istodobno vse jugoslovanske poslanca, da nastopijo v parlamentu z najostrejšimi sredstvi proti sramotnemu zavlačevanju tega za Jugoslovane življenjskega vprašanja.

—i— **Iz hrvaško-slovenskega akademičnega društva »Istra«.** Društvena seja se vrši o velikonočnih praznikih. Zato prosimo vse društvene odbornike, da izvole čim prej javiti društvenemu predsedniku (B. Frančić — Reka p. r.) svojo misel glede kraja in časa, kjer in kdaj naj se vrši ta društvena seja, da se bomo mogli enkrat vsi zbrati. Ker se bodo v tej seji pretresale važne stvari, priporočamo interesantom, da pridejo gotovo. Prosimo nadalje društvene funkcionarje, posebno pa knjižničarja in blagajnika, da izvole do tega roka predložiti društvenemu predsedniku svoja semestralna poročila. Kraj in čas seje se objavita pozneje.

Splošni vestnik.

V c. kr. mornariško akademijo v Reki se sprejme z začetkom prihodnjega šolskega leta (16. novembra 1913) 55 učenec, med temi 30 brezplačno, 25 pa proti plačilu, v prvi, oziroma drugi letnik. Natančnejši pogoji za sprejem: »Osservatore« št. 52 z dne 4. t. m.

Slike o krvavi dram v milijonarski hiši na Dunaju, kjer je ustrelil odpušeni knjigovodja Altmann svoje 3 svake Bergerje, priobčil je oni teden »Slovenski Ilustrovani Tednik«. Nadalje še priobčuje 19 slik in sicer: Najmlajši avstrijski prestolonaslednik, arnautsko orožje, prva ženska sodnica E. Wilkensova; kolajne na zmagovalne balkanskih narodov, zimski šport v Bohinju (3 slike), dolina reke Strume v Macedoniji; dirka letala z avtomobilom; umazano perilo »viteških« Madžarov (2 slike); novi poveljnik avstrijske monarhije Haus; starodaven kip, ki je vreden tri milijone; lesni semenj na Cetinju; srbski nar. okraski; revolucija v Mehiki; zmrzla ekspedicija pri Spitzbergih. — Kakor je že iz tega razvidno je vsebina zelo raznovrstna in je »Slovenski Ilustrovani Tednik« zelo zanimivi. Razširjajte ga.

Vabilo

na

občni zbor »Društva sl. učiteljic«

ki se vrši

dne 20. marca 1913 v slov. osemrazrednici pri sv. Jakobu v Ljubljani ob 10. uri dopoldne z običajnim vzporedom.

Poleg tega je na dnevnem redu predavanje iz gospodinjstva in razgovor o draginskih dokladah.

Odbor.

Raznoterosti.

× **Nemški cesar** je zopet eno izgovoril. V svojem nagovoru na agrarne zastopnike cele nemške države je omenil med drugim tudi, da je svojega oskrbnika, s katerim ni bil več zadovoljen, »vun vrgel« (hinaus g'schmissen)! Zaradi te besede so Nemci močno nevoljni, češ, četudi bi kak vladar rad postal popularen, se vendarle naj ne poslužuje, kadar govori kot cesar, prevulgarnih izrazov. Cesar pa je svojega oskrbnika tožil, in je bila 28. februarja 1913 v tej zadevi sodnijska razprava, v kateri je bil cesar s svojo pritožbo zavrnjen, zaradi česar ostane Sohist še nadaljnjih pet let njegov oskrbnik. Cesarjevo gospodarsko oskrbnišvo je bilo namreč mnenja, da se ni treba držati zaradi menjave posesti prej sklenjenih pogojev.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

V prihodnji številki pričbimo članek o našem vprašanju v državnem zboru, ki nam ga je napisal g. drž. poslanec dr. Vladimir Ravnihar. Na ta članek opozarjamo že danes.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 593. Kranjsko.

Na dvorazredni šoli v Ratečah na Gorenjskem se bo stalno namestila služba drugega učitelja s postavnimi prejemki in naravnim stanovanjem.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za šolsko službo.

Pravilno opremljene prošnje je vložiti predpisanim potom pri podpisnem c. kr. okrajnem šolskem svetu do 6. aprila 1913.

C. kr. okrajni šolski svet v Radovljici, dne 5. marca 1913.

Št. 466.

Na štirirazredni ljudski šoli v Šmartnem pri Litiji se razpisuje s tem učiteljska služba v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje je predložiti semkaj predpisanim potom do 5. aprila 1913.

Prosilci za stalno nameščenje, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji, dne 3. marca 1913.

Naš denarni zavod

Geslo: Kar plodono se naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani.

registrirana zadruga s omejenim imetvom.

Promet do konca februarja K 24.506.62.

Uradne ure: Vsak četrtek od 1/2 2.—1/2 3. popoldne in vsako soboto od 6.—7. zvečer.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštinih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Jernej Bahovec

naslednik: IVAN GAJŠEK

- trgovina s papirjem -

Sv. Petra cesta št. 2.

priporoča slavnemu učiteljsvo in drugemu občinstvu svojo bogato zalogo

šolskih potrebščin, papirja, zvezkov, šolskih knjig, pisalnega in risalnega orodja, umetnin, trgovskih knjig, razglednic itd.

Snažno se oblači vsa rodovina, ki si naroči zbirko vzorcev iz češke tkalnice

Marije Jirsové

učiteljeve soproge, v Novém Hradku p. Met.

(dobaviteljica dež. osrednje zveze učiteljskih društev v Češkem kraljestvu).

Dobiva se 2—8 m dolgih odrezkov cefira kanafasa, flanele, platna, modrotiska itd. Zavojev 45 m za 18 K, najlepša kvaliteta 40 m za 20 K franko, franko, tudi polovica zavoja za 9, oziroma 10 K.

Blago je stalnobarvno in močne kakovosti. Naročite in ostanite stalni odjemalci. Vzorca blaga zastoja in franko.

Knjigoveznica

Iv. Bonač

Ljubljana, Šelenburgova ul.

priporoča vsakovrstna knjigoveška dela, galanterijo, passepartuje itd. Posebno močna vez za knjižnice in čitalnice.

Cene zmerne, delo solidno.

Tovarna šolskih zvezkov M. Grubbauerja sinovi Linc ob Donavi

priporoča slav. učiteljsvo svoje izvrstne izdelke, posebno zvezke in risanke za ljudske šole. — Zvezki se dobivajo v vseh trgovinah papirnatih stroke v mestu in na deželi.

Solidno delo! Postrežba točna! Dober papir!

Zastopstvo za Kranjsko: Jos. Hočevar, Ljubljana, Dunajska cesta št. 63.

Knjigoveznica

Anton Janežič

Ljubljana

Florijanska ulica 14

se priporoča slav. šolskim vodstvom in gg. učiteljem za izvrševanje vseh v knjigoveško stroko spadajočih del.

Pri večjih naročilih 10% popusta.

Pravkar izišlo in se dobi pri skladatelju v Središču (Štaj.):

Štiri cerkvene pesmi za šolarske sv. maše.

Dvoglasno s spremljevanjem orgel. Uglasbil Ant. Kosi, nadučitelj.

A. Foerster, p. H. Sattner in E. Adamič, ki so te pesmi v rokopisu pregledali, so se izrazili zlasti o narodnem tonu v katerem so pesmi zložene prav pohvalno.

Cena 1 K, s poštnino 5 v več.

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13

— poleg »Figovca« —

priporoča svojo veliko zalogo stekla, porcelana, petrolejnih svetilk, ogledal, okvirov, šip itd. Tintnike za šolske klopi, aparate za fizikalne poizkušnje.

Prevzema vsakovrstna stek arska dela, tudi nova šolska poslopja
::: na deželi itd. :::

Anton Krušič,

krojaški mojster in trgovec
v Gorici

Tržaška ulica št. 16

v lastni hiši

in Tekališče Fran Jožefa št. 39.

Moja delavnica se nahaja v bližini slov. kmetijske šole.

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznovrstnega blaga najrazličnejših kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarov

za vsak stan.

Posebno se priporočam cenjenim gg. učiteljem v mestu in na deželi.